

A horizontal decorative bar with a blurred image of green wheat stalks against a blue sky, set against a dark green background with a diagonal gradient.

PŁATNOŚĆ ZA ZAZIELENIE

A horizontal decorative bar with a blurred image of green wheat stalks against a blue sky, set against a dark green background with a diagonal gradient.

Płatność za zazielenienie (1)

- Płatność za praktyki rolnicze korzystne dla klimatu i środowiska – płatność obowiązkowa
- 30% koperty płatności bezpośrednich – ok. 1 mld EUR rocznie
- Szacowana stawka płatności ok. 71,8 euro/ha
- Gospodarstwa uczestniczące w systemie dla małych gospodarstw będą zwolnione z obowiązku realizacji praktyk zazielenienia

Płatność za zazielenienie (2)

- ❑ gospodarstwa ekologiczne będą automatycznie objęte płatnością za zazielenienie (w części, na której prowadzona jest produkcja metodami ekologicznymi)
- ❑ rolnicy gospodarujący na obszarach Natura 2000 oraz objętych tzw. ramową dyrektywą wodną będą otrzymywać płatność za zazielenienie pod warunkiem realizacji praktyk zazielenienia zgodnie z celami dyrektywy ptasiej, siedliskowej oraz ramowej dyrektywy wodnej

Definicje (1)

- ❑ **grunt orny** - oznaczają grunty uprawiane w celu produkcji roślinnej lub obszary dostępne dla produkcji roślinnej, ale ugorowane, w tym obszary odłogowane, bez względu na to, czy grunty te znajdują się pod uprawą szklarniową lub pod stałym bądź ruchomym przykryciem

- ❑ **uprawy trwałe** - oznaczają uprawy niepodlegające płodozmianowi, inne niż trwałe użytki zielone i pastwiska trwałe. Uprawy te zajmują grunty przez okres pięciu lat lub dłużej i zalicza się do nich rośliny zdrewniałe dające powtarzające się zbiory w postaci owoców oraz uprawy wieloletnie roślin niezdrewniałych, zajmujących grunt przez pięć lat lub dłużej i dających powtarzające się zbiory w postaci samej rośliny. Do upraw trwałych zalicza się [zagajniki o krótkiej rotacji i szkółki](#)

- **szkółki** - oznaczają obszary młodych zdrewniałych (drzewiastych) roślin uprawianych na otwartym powietrzu w celu późniejszego przesadzenia, tj.: szkółki winorośli oraz podkładek, szkółki drzew i krzewów owocowych, szkółki roślin ozdobnych, komercyjne szkółki drzew leśnych, z wyłączeniem rosnących w lesie szkółek przeznaczonych na potrzeby własne gospodarstwa rolnego, szkółki drzew i krzewów do sadzenia w ogrodach, parkach, na poboczach dróg i na wałach (na przykład sadzonki żywopłotu, róże i inne krzewy ozdobne, ozdobne drzewa i krzewy iglaste), w tym we wszystkich przypadkach ich kłaczka, rozłogi i młode sadzonki

Definicje (2)

- **zagajnik o krótkiej rotacji** - obszar obsadzany gatunkami:
  - ❖ z rodzaju wierzba (*Salix* sp.), cykl zbioru 8 lat
  - ❖ z rodzaju brzoza (*Betula* sp.), cykl zbioru 10 lat
  - ❖ z rodzaju topola (*Populus* sp.), cykl zbioru 8 lat, w przypadku utrzymania obszarów proekologicznych (EFA) należy uwzględnić tylko gatunki z rodzaju topola czarna (*Populus nigra*) i jej krzyżówki
- ❑ **trwałe użytki zielone i pastwiska trwałe** - oznaczają grunty wykorzystywane do uprawy traw lub innych pastewnych roślin zielnych rozsiewających się naturalnie (samosiewnych) lub uprawianych (wysiewanych), które nie były objęte płodozmianem danego gospodarstwa rolnego przez okres pięciu lat lub dłużej; mogą one obejmować inne gatunki, takie jak krzewy lub drzewa, które mogą nadawać się do wypasu, pod warunkiem że zachowano przewagę traw i innych pastewnych roślin zielnych.

Przewaga traw i innych roślin zielnych oznacza, że rośliny te pokrywają ponad 50% obszaru kwalifikującego się obszaru działki rolnej
- ❑ **trawy i inne zielne rośliny zielne (z przeznaczeniem na paszę)** - oznaczają wszystkie rośliny zielne, rosnące tradycyjnie na naturalnych pastwiskach lub zazwyczaj zawarte w mieszankach nasion przeznaczonych do zasiewania pastwisk lub łąk w państwie członkowskim, niezależnie od tego czy są wykorzystywane do wypasania zwierząt.

Definicje (3)

- ❑ **działka rolna** - zwarty obszar gruntu, zadeklarowanego przez jednego rolnika i obejmujący nie więcej niż jedną grupę upraw. W przypadku płatności za zazielenienie, gdzie wymagana jest oddzielna deklaracja użytkowania pewnego obszaru w ramach grupy upraw, działka podlega dalszemu wyznaczaniu na podstawie tego konkretnego użytkowania

- ❑ **grupa upraw (praktyka dywersyfikacja upraw)** - każda grupa obszarów zgłoszonych jako określona uprawa, obszary zgłoszone jako trwałe użytki zielone, które są wrażliwe pod względem środowiskowym, pozostałe obszary zgłoszone jako trwałe użytki zielone oraz obszary zgłoszone jako obszary proekologiczne

- ❑ **uprawa (do celów dywersyfikacji upraw), to:**
  - ❖ każdy rodzaj w klasyfikacji botanicznej upraw
  - ❖ dowolny gatunek z rodzin: krzyżowych, psiankowatych i dyniowatych (*Brassicaceae*, *Solanaceae* i *Cucurbitaceae*)
  - ❖ grunt ugorowany
  - ❖ trawy i inne pastewne rośliny zielne

Arkusze programu
Microsoft Office Excel

✓ Formy ozime i jare uważane będą za odrębne uprawy, nawet jeśli należą do tego samego rodzaju

Realizacja płatności za zazielenienie

- ❑ **Obowiązkowe trzy praktyki zazielenienia:**
  - **dywersyfikacja upraw**
  - **utrzymanie trwałych użytków zielonych, w tym cennych przyrodniczo (TUZ)**
  - **utrzymanie obszarów proekologicznych (EFA)**

Dywersyfikacja upraw

□ Dywersyfikacja upraw polega na utrzymaniu odpowiedniej liczby i powierzchni upraw na gruntach ornym w gospodarstwie rolnym w danym roku i **dotyczy rolników posiadających powyżej 10 ha gruntów ornym**

- od **10 do 30 ha** gruntów ornym – minimum 2 różne uprawy na gruntach ornym, w tym uprawa główna nie powinna zajmować więcej niż 75% gruntów ornym

- **powyżej 30 ha** gruntów ornym – minimum 3 uprawy na gruntach ornym; w tym uprawa główna nie może pokrywać więcej niż 75% **gruntów ornym**, a dwie uprawy główne łącznie nie mogą pokrywać więcej niż 95% gruntów ornym

Dywersyfikacja upraw – udział upraw

- ❑ Do celów obliczania udziału różnych upraw uwzględnia się okres **od dnia 15 maja do dnia 15 lipca roku**, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności
- ❑ Każdy hektar na łącznej powierzchni gruntów ornych gospodarstwa uwzględnia się tylko raz w jednym roku składania wniosku.
- ❑ Obszar zajęty pod daną uprawę może obejmować elementy krajobrazu, kwalifikowane do JPO
- ❑ Na obszarze, na którym stosuje się uprawę mieszaną polegającą na jednoczesnym prowadzeniu dwóch lub większej liczby upraw w oddzielnych rzędach, każdą uprawę liczy się jako oddzielną jeżeli pokrywa ona, co najmniej 25 % tego obszaru. Powierzchnię obszaru pokrytego oddzielnymi uprawami oblicza się dzieląc powierzchnię obszaru, na którym prowadzi się uprawę mieszaną przez liczbę upraw pokrywających co najmniej 25 % tego obszaru niezależnie od faktycznego udziału danej uprawy na tym obszarze
- ❑ Obszary, na których prowadzi się uprawę mieszaną, w której w główną uprawę wsiewa się drugą uprawę uznaje się za obszary zajęte jedynie pod uprawę główną.
- ❑ Obszary, na których wsiewa się mieszanek nasion uznaje się za obszary objęte jedną pojedynczą uprawą – **uprawa mieszana**

Dywersyfikacja upraw - zwolnienie

- obowiązek spełniania maksymalnych progów dla upraw głównych (75% i 95%) nie dotyczy gospodarstw, w których **trawa lub inne pastewne rośliny zielne** (z przeznaczeniem na paszę) albo **grunt ugorowany** zajmują więcej niż **75% gruntów ornych** – pod warunkiem, że uprawa główna na pozostałych gruntach ornych nie zajmuje więcej niż 75% pozostałego gruntu ornego (z wyjątkiem przypadku, gdy ten pozostały obszar jest pokryty trawą lub innymi pastewnymi roślinami zielnymi lub stanowi grunt ugorowany)

Grunt ugorowany 16 ha	Żyto 3 ha
	Rzepak 1 ha

lub

Trawa lub inne rośliny pastewne zielne 16 ha	Grunt ugorowany 4 ha
---	---

- *grunty orne – 20 ha*
- *grunt ugorowany – 16 ha (80%)*
pozostałe GO – 4 ha, w tym
- *żyto – 3 ha (max. 75% pozostałych GO)*
- *rzepak – 1 ha*

- *grunty orne – 20 ha*
- *trawa lub inne rośliny pastewne zielne – 16 ha (80%)*
- *grunt ugorowany – 4 ha*

Dywersyfikacja upraw - zwolnienie

- ❑ Z dywersyfikacji **wyłączone** są gospodarstwa, w których:
  - powyżej 75% kwalifikujących się gruntów rolnych to **trwałe użytki zielone, grunty wykorzystywane do produkcji trawy lub innych pasz zielnych** lub połączenie ww. sposobów uprawy, pod warunkiem, że **pozostałe grunty orne nie przekraczają 30 ha**

TUZ 160 ha	Pozostałe GO 25 ha
	Sady 15 ha

- *Użytki rolne – 200 ha*
- *TUZ 160 ha (80%)*
- *Sady – 15 ha*
- *Pozostałe GO – 25 ha (max. 30 ha)*

Dywersyfikacja upraw - zwolnienie

- powyżej 75% gruntów orných jest wykorzystywanych do produkcji **trawy lub innych pasz zielnych, lub które stanowią grunt ugorowany** lub połączenie ww. sposobów uprawy, pod warunkiem, że **pozostałe grunty orne nie przekraczają 30 ha**

Trawy lub pastewne rośliny zielne 80 ha	Pozostałe GO 20 ha
---	------------------------------

- *grunty orne – 100 ha*
- *trawy lub pastewne rośliny zielne– 80 ha (80%)*
- *Pozostałe GO – 20ha (max. 30 ha)*

- powyżej 50% powierzchni zadeklarowanych gruntów orných w danym roku nie było przez rolnika deklarowanych w roku poprzednim i na wszystkich gruntach orných w danym roku uprawiane są inne uprawy w porównaniu do upraw w poprzednim roku kalendarzowym

Dywersyfikacja upraw – praktyka równoważna

- Realizacja praktyki dywersyfikacji upraw będzie możliwa poprzez tzw. praktykę równoważną, tj. realizację wymogów w ramach Pakietu 1. *Rolnictwo zrównoważone działania rolno-środowiskowo-klimatycznego (PROW 2014-2020)*.

Trwałe użytki zielone (TUZ) (definicja)

- ❑ **trwałe użytki zielone** – oznaczają grunty wykorzystywane do uprawy traw lub innych pastewnych roślin zielnych rozsiewających się naturalnie (samosiewnych) lub uprawianych (wysiewanych), które nie były objęte płodozmianem danego gospodarstwa rolnego przez okres pięciu lat lub dłużej; mogą one obejmować inne gatunki, takie jak krzewy lub drzewa, które mogą nadawać się do wypasu, pod warunkiem, że zachowano przewagę traw i innych pastewnych roślin zielnych.
- ❑ **Przewaga traw i innych roślin zielnych oznacza**, że rośliny te pokrywają ponad 50 % obszaru kwalifikującego się obszaru działki rolnej.

Trwałe użytki zielone (TUZ)

- ❑ Praktyka składa się z dwóch elementów:
  - obowiązku utrzymania na poziomie gospodarstwa wyznaczonych trwałych użytków zielonych cennych przyrodniczo, położonych na obszarach Natura 2000, w tym obejmujących gleby torfowe i podmokłe, które wymagają ścisłej ochrony.
  - utrzymywania w skali kraju powierzchni trwałych użytków zielonych na niezmiennym poziomie w stosunku do ich powierzchni ustalonej w roku referencyjnym (2015).

Cenne przyrodniczo trwałe użytki zielone (1)

W przypadku wyznaczonych trwałych użytków zielonych cennych przyrodniczo, obowiązkowa praktyka w ramach płatności za zazielenienie polega na:

- ✓ **zakazie przekształcania i zaorywania wyznaczonych TUZ cennych przyrodniczo – zakaz weryfikowany na poziomie gospodarstwa**
- ✓ **obowiązku ponownego przekształcenia danego obszaru w trwały użytek zielony w przypadku jego przekształcenia lub zaorania**
- ✓ **terminowym wypełnieniu obowiązku przywrócenia TUZ cennych przyrodniczo – nie później niż data złożenia wniosku na następny rok**

Trwałe użytki zielone (2)

❑ Zasady ustalania współczynnika trwałych użytków zielonych

Stosunek:

- **powierzchni trwałych użytków zielonych zadeklarowanych przez rolnika w roku 2012 i w roku 2015 (które nie zostały deklарowane jako TUZ w roku 2012) do**
  - **całkowitej powierzchni użytków rolnych zadeklarowanych przez rolników podlegających praktykom zazieleniania w 2015 r.**
-
- ❑ Trwałe użytki zielone (TUZ) –obejmują grunty rolne, które są od co najmniej pięciu lat wykorzystywane pod uprawę traw lub innych pastewnych roślin zielnych, również wtedy gdy grunty te były w tym okresie orane i obsiewane inną odmianą pastewnej rośliny zielnej niż odmiana uprawiana na nich poprzednio
  - ❑ W kolejnych latach wskaźnik udziału TUZ w powierzchni użytków rolnych nie może zmniejszyć się o więcej niż 5%, w stosunku do wskaźnika referencyjnego wyznaczonego w roku 2015
  - ❑ W przypadku zmniejszenia współczynnika o więcej niż 5% każdy rolnik, który przekształcił obszar trwałych użytków zielonych w inne użytkowanie, będzie zobowiązany do ponownego przekształcenia obszaru w trwałe użytki zielone

Obszary proekologiczne (EFA)

- ❑ **Rolnicy, uprawnieni do JPO, posiadający ponad 15 ha gruntów ornych** zobowiązani są do zapewnienia, że obszar odpowiadający przynajmniej **5% gruntów ornych gospodarstwa stanowi obszar proekologiczny (EFA)**

- ❑ Z realizacji praktyki utrzymania obszarów proekologicznych **wyłączone** są gospodarstwa, w których:
  - więcej niż 75% kwalifikujących się gruntów rolnych to **trwałe użytki zielone, grunty wykorzystywane do produkcji trawy lub innych pasz zielnych**, lub połączenie ww. sposobów uprawy, **pod warunkiem, że pozostałe grunty orne nie przekraczają 30 ha**

  - powyżej 75% gruntów ornych jest wykorzystywanych do **produkcji trawy lub innych pasz zielnych, stanowią grunt ugorowany, objętych uprawami roślin strączkowych** lub połączenie ww. sposobów uprawy, **pod warunkiem, że pozostałe grunty orne, nie przekraczają 30 ha**

Obszary proekologiczne (EFA) - wspólna realizacja (1)

- ❑ umożliwienie **wspólnego wypełniania praktyki EFA** rolnikom, których gospodarstwa położone są w bliskiej odległości, **pod warunkiem że obszary proekologiczne „wspólnie rozliczane” przylegają do siebie (fizycznie).**
  - liczba rolników uczestniczących we wspólnej realizacji – **max. 10**
  - z rozwiązania tego będą mogli korzystać rolnicy, których **80% powierzchni gospodarstwa** znajduje się w promieniu maksymalnie 15 km (okrąg o średnicy 30 km)
  - każdy rolnik uczestniczący we wspólnej realizacji jest zobowiązany, aby **przynajmniej 50% obszaru proekologicznego** było położone na terenie jego gospodarstwa rolnego

Obszary proekologiczne (EFA) - wspólna realizacja (2)

- wspólnie wdrażane obszary EFA mogą stanowić jeden lub kilka obszarów i znajdować się na gruncie będącym w posiadaniu jednego lub więcej rolników; tzn. rolnik wspólnie realizujący obszar EFA nie musi „wnosić„ obszaru EFA do wspólnej realizacji
- rolnicy uczestniczący we wspólnej realizacji będą zobowiązani zawrzeć **pisemną umowę**, która zawierać będzie szczegóły dot. wewnętrznych ustaleń w sprawie rekompensaty finansowej i w odniesieniu do ewentualnych późniejszych kar administracyjnych, którą należy dołączyć do wniosku o przyznanie płatności
- rolnicy uczestniczący we wspólnej realizacji dołączają do wniosku deklarację o wspólnej realizacji praktyki utrzymania obszarów proekologicznych

Obszary proekologiczne (EFA)

- **zastosowanie współczynników przekształcenia i ważenia** służących do wyliczania powierzchni przeliczeniowych obszarów EFA, poprzez pomnożenie rzeczywistej powierzchni elementów liniowych i punktowych obszarów EFA przez określony współczynnik (slajd 30)
- **obszary proekologiczne co do zasady powinny znajdować się na gruntach ornych danego gospodarstwa rolnego**, z wyjątkiem:
  - obszarów gospodarstwa rolnego objętych zagajnikami o krótkiej rotacji i
  - obszarów zalesionych w ramach PROW
- w przypadku elementów krajobrazu i stref buforowych, obszary proekologiczne mogą również **przylegać** (dłuższą krawędzią) do gruntów ornych gospodarstwa rolnego zadeklarowanych przez rolnika
- **uprawy wiążące azot (bobowate) oraz ugory mogą być zaliczone jako uprawa w ramach dywersyfikacji upraw oraz jako obszar proekologiczny**
- **wszystkie elementy krajobrazu deklarowane jako obszary proekologiczne muszą być w posiadaniu rolnika.**

Obszary proekologiczne (EFA)

- ❑ **grunty ugorowane** - w ramach obowiązkowej praktyki utrzymania obszarów proekologicznych to grunty, na których w okresie od dnia 1 stycznia do dnia 31 lipca w danym roku nie jest prowadzona produkcja rolna (po upływie tego terminu rolnik będzie mógł przywrócić grunty do produkcji)

- ❑ **elementy krajobrazu chronione w ramach norm DKR:**
  - drzewa będące pomnikami przyrody
  - oczka wodne o łącznej powierzchni mniejszej niż 100 m²
  - rowy, których szerokość nie przekracza 2 m

Obszary proekologiczne (EFA)

☐ elementy krajobrazu

- *żywoploty i pasy zadrzewione* – o max. szerokości do 10 m
- *drzewa wolnostojące* – o średnicy korony minimum 4 metry
- *zadrzewienia liniowe* – obejmujące drzewa o średnicy korony minimum 4 metry; odległość między koronami drzew nie powinna przekraczać 5 m
- *zadrzewienia grupowe* – których korony zachodzą na siebie oraz *zagajniki śródpolne* – o maksymalnej powierzchni do 0,3 ha
- *oczka wodne* – o maksymalnej powierzchni 0,1 ha, z wyłączeniem zbiorników z betonu lub tworzywa sztucznego wraz z możliwością wliczenia do powierzchni oczka strefy z roślinnością nadbrzeżną wzdłuż wody o szerokości do 10 m
- *rowy* – o maksymalnej szerokości do 6 m, włączając otwarte cieki wodne służące do nawadniania i odwadniania, z wyłączeniem kanałów wykonanych z betonu
- *miedze śródpolne* o szerokości od 1 m do 20 m, na których nie jest prowadzona produkcja rolna

Obszary proekologiczne (EFA)

❑ strefy buforowe, w tym:

- strefy buforowe na TUZ, pod warunkiem, że różnią się one od przylegającej kwalifikującej się powierzchni użytków i spełniają wymagania w zakresie odległości w jakich stosuje się nawozy na gruntach rolnych graniczących z obiektami, określone na podstawie przepisów w sprawie minimalnych norm (5 m, 10 m, 20 m) lub
  - inne strefy buforowe o szerokości nie mniejszej niż 1 m i nie większej niż 10 m, usytuowane na gruncie ornym lub przylegające do niego, w taki sposób, że ich dłuższe krawędzie są równoległe do krawędzi cieku wodnego lub zbiornika wodnego
- ❖ strefy buforowe mogą obejmować również pasy z nadbrzeżną roślinnością występujące wzdłuż cieku wodnego o szer. do 10 m
- ❖ na strefach buforowych nie może być prowadzona produkcja rolna, niemniej jednak wypas lub koszenie na strefach buforowych jest możliwe, pod warunkiem, że strefę będzie można odróżnić od przyległych użytków rolnych

Obszary proekologiczne (EFA)

- ❑ **zagajniki o krótkiej rotacji**, na których:
  - obowiązuje zakaz stosowania środków ochrony roślin
  - stosowanie nawożenia mineralnego ograniczone jest do:
    - ✓ w pierwszym roku funkcjonowania plantacji – dawki nawozów mineralnych nie mogą przekraczać 20 kg/ha N, 20 kg/ha P₂O₅ i 40 kg/ha K₂O oraz
    - ✓ w roku następującym po zbiorze roślin – dawki nawozów mineralnych nie mogą przekraczać 80kg/ha N, 30 kg/ha P₂O₅ i 80 kg/ha K₂O,
co potwierdza rejestr stosowania nawożenia mineralnego prowadzony przez rolnika
  - **gatunkami drzew**, których uprawa w formie zagajnika o krótkiej rotacji będzie uznawana za obszar proekologiczny są:
    - ✓ gatunki z rodzaju wierzba (*Salix sp.*)
    - ✓ gatunki z rodzaju brzoza (*Betula sp.*)
    - ✓ topola czarna (*Populus nigra*) i jej krzyżówki

Obszary proekologiczne (EFA)

- ❑ **pasy gruntów (kwalifikujących się hektarów) wzdłuż obrzeży lasów** - o szerokości od 1 m do 10 m, pozostawia się rolnikowi wybór dotyczący prowadzenia produkcji rolnej na tych obszarach, w przypadku, jeżeli:
  - produkcja nie będzie prowadzona – dopuszcza się wypas lub koszenie na paszę, pod warunkiem, że pasy te można odróżnić od przyległych użytków rolnych, albo
  - produkcja będzie prowadzona – obowiązkowe stosowanie współczynnika 0,3
- ❑ **obszary zalesione** - po 2008 w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 (zalesienie na gruntach rolnych) oraz Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020, które kwalifikowały się (zapewniły rolnikowi prawo) do jednolitej płatności obszarowej w 2008 r.

Obszary proekologiczne (EFA)

- ❑ **międzyplony lub okrywa zielona** rozumiane jako wsiewki trawy w uprawę główną lub mieszanki gatunków uprawnych wysiewane w terminie:
  - do dnia 20 sierpnia danego roku, w przypadku międzyplonów ścierniskowych,
  - do dnia 1 października danego roku, w przypadku międzyplonów ozimych.

- ❑ Obowiązywał będzie obowiązek utrzymania na gruncie:
  - międzyplonów ścierniskowych: do dnia 15 września danego roku,
  - międzyplonów ozimych: do dnia 15 lutego kolejnego roku.

- **Rośliny ozime zwykle wsiewane jesienią do zbioru lub wypasu ani międzyplony zadeklarowane jako praktyki równoważne do dywersyfikacji upraw (w ramach programu rolno-środowiskowo-klimatycznego) nie mogą być jednocześnie deklарowane jako obszary proekologiczne**
- **Za międzyplony lub okrywę zieloną w ramach obszaru proekologicznego uznawane będą mieszanki utworzone z co najmniej 2 gatunków roślin z grup roślin uprawnych**

Obszary proekologiczne (EFA)

- ❑ **międzyplony lub okrywa** - za międzyplony/pokrywę zieloną w ramach EFA uznawane będą **mieszanki** utworzone z **co najmniej 2 gatunków roślin z poniższych grup uprawnych:**

- ✓ zboża
- ✓ oleiste
- ✓ pastewne
- ✓ miododajne
- ✓ bobowate drobnonasienne
- ✓ bobowate grubonasienne

Dokument
mu Microsoft Office

- **mieszanki złożone z samych gatunków zbóż nie będą uznawane jako obszar proekologiczny.**
- **udział głównego składnika w mieszance nie będzie mógł przekraczać 80% (liczony na powierzchni gruntu albo w mieszance siewnej).**

Obszary proekologiczne (EFA)

- ❑ **uprawy wiążące azot** – bób, bobik, ciecierzycyca, fasola zwykła, fasola wielokwiatowa, groch siewny, groch siewny cukrowy, soczewica jadalna, soja zwyczajna, łubin biały, łubin wąskolistny, łubin żółty, peluszka, seradela uprawna, wyka siewna, koniczyna czerwona, koniczyna biała, koniczyna białoróżowa, koniczyna perska, koniczyna inkarnatka, komonica zwyczajna, esparceta siewna, lucerna siewna, lucerna mieszańcowa, lucerna chmielowa, lędźwian, wyka kosmata, nostrzyk.
- ❑ **W celu przestrzegania wymogu obszaru proekologicznego rolnik może zgłosić ten sam obszar lub element krajobrazu tylko raz w jednym roku składania wniosków.**

ELEMENT EFA	Nazwa (oznaczenie elementu EFA)	Współczynnik przekształcenia (m/drzewo na m ²)	Współczynnik ważenia	Obszar EFA (po zastosowaniu obu współczynników)
Grunt ugorowany (m ²)	EFA1	-	1	1,0 m ²
Element krajobrazu				
✓ Żywopłaty/ pasy zadrzewione (mb.)	EFA2	5	2	10,0 m ²
✓ Drzewa wolnostojące (sztuka)	EFA3	20	1,5	30,0 m ²
✓ Zadrzewienia liniowe (mb.)	EFA4	5	2	10,0 m ²
✓ Zadrzewienia grupowe/zadrzewienia śródpolne (m ²)	EFA5	-	1,5	1,5 m ²
✓ Miedze śródpolne – o szerokości od 1 m do 20 m, na których nie jest prowadzona produkcja rolna (mb.)	EFA6	6	1,5	9 m ²
✓ Oczka wodne (m ²)	EFA7	-	1,5	1,5 m ²
✓ Rowy (mb.)	EFA8	3	2	6,0 m ²
Strefy buforowe (mb.)	EFA9	6	1,5	9,0 m ²
Pasy gruntów kwalifikujących się do płatności wzdłuż obrzeży lasu (mb.)				
✓ bez produkcji	EFA10	6	1,5	9,0 m ²
✓ z produkcją	EFA11	6	0,3	1,8 m ²
Obszary z zagajnikami o krótkiej rotacji (m ²)	EFA12	-	0,3	0,3 m ²
Obszary zalesione w ramach PROW po 2008 r. (m ²)	EFA13	-	1	1,0 m ²
Obszary z międzyplonami lub okrywą zieloną – międzyplon ścierniskowy (m ²)	EFA14a	-	0,3	0,3 m ²
Obszary z międzyplonami lub okrywą zieloną – międzyplon ozimy (m ²)	EFA14b	-	0,3	0,3 m ²
Wsiewki traw w plon główny (m ²)	EFA14c	-	0,3	0,3 m ²
Obszary objęte uprawami wiążącymi azot (m ²)	EFA15	-	0,7	0,7 m ²

Zasady obliczania płatności za zazielenienie

Podstawę obliczania płatności za zazielenianie stanowi zatwierdzona powierzchnia określona dla jednolitej płatności obszarowej

$$\begin{array}{l} \text{Powierzchnia do} \\ \text{obliczania płatności} \\ \text{za zazielenianie} \end{array} = \begin{array}{l} \text{Zatwierdzona} \\ \text{powierzchnia} \\ \text{dla JPO} \end{array} - \begin{array}{l} \text{Ewentualne} \\ \text{zmniejszenia} \end{array}$$

Zmniejszenia - dywersyfikacja upraw

Gospodarstwa o powierzchni gruntów ornych 10-30 ha

jeżeli uprawa główna zajmuje **więcej niż 75%** całkowitej powierzchni gruntów ornych wówczas zmniejszenie w zakresie dywersyfikacji upraw stanowi **50% całkowitej zatwierdzonej powierzchni gruntów ornych** pomnożonej przez **współczynnik różnicy₁**.

$$\begin{array}{l} \text{Zmniejszenie} \\ \text{w zakresie} \\ \text{dywersyfikacji} \end{array} = 50\% * GO * \text{współczynnik różnicy}_1,$$

gdzie:

współczynnik różnicy₁ - iloraz powierzchni uprawy głównej, która przekracza 75% zatwierdzonej powierzchni GO do całkowitej powierzchni wymaganej dla innych grup upraw

$$\text{współczynnik różnicy}_1 = \frac{(\% \text{ uprawy głównej} - 75\%) * GO}{25\% * GO}$$

Zmniejszenia – dywersyfikacja upraw

- gospodarstwa o powierzchni gruntów ornych powyżej 30 ha

Jeżeli **2 uprawy główne** zajmują **więcej niż 95%** całkowitej powierzchni gruntów ornych, wówczas zmniejszenie w zakresie dywersyfikacji stanowi **50% całkowitej zatwierdzonej powierzchni gruntów ornych** pomnożonej przez **współczynnik różnicy₂**

$$\text{Zmniejszenie w zakresie dywersyfikacji} = 50\% * GO * \text{współczynnik różnicy}_2,$$

gdzie:

współczynnik różnicy₂ - iloraz powierzchni uprawy głównej, która przekracza 95% zatwierdzonej powierzchni GO do całkowitej powierzchni wymaganej dla innych grup upraw

$$\text{współczynnik różnicy}_2 = \frac{(\% \text{ uprawy głównej} - 95\%) * GO}{5\% * GO}$$

Zmniejszenia – dywersyfikacja upraw

□ Gospodarstwa o powierzchni gruntów ornych powyżej 30 ha

Jeżeli **uprawa główna** zajmuje **więcej niż 75%** całkowitej zatwierdzonej powierzchni gruntów ornych oraz **dwie uprawy główne** zajmują więcej niż 95%, wówczas zmniejszenie w zakresie dywersyfikacji stanowi **50% całkowitej zatwierdzonej powierzchni gruntów ornych** pomnożonej przez **współczynnik różnicy₃**

$$\begin{array}{l} \text{Zmniejszenie} \\ \text{w zakresie} \\ \text{dywersyfikacji} \end{array} = 50\% * GO * \text{współczynnik różnicy}_3,$$

gdzie:

$$\text{współczynnik różnicy}_3 = \text{współczynnik różnicy}_1 + \text{współczynnik różnicy}_2$$

Zmniejszenia – trwałe użytki zielone

- ❑ Jeżeli rolnik przekształcił lub zaorał **cenne trwałe użytki zielone**, wówczas powierzchnię do obliczenia płatności za zazielenienie **zmniejsza się o powierzchnię, która została przekształcona lub zaorana.**

$$\begin{array}{l} \text{Zmniejszenie} \\ \text{w zakresie} \\ \text{TUZ}_{\text{cenne}} \end{array} = \begin{array}{l} \text{Powierzchnia przekształcona lub} \\ \text{zaorana} \end{array}$$

- ❑ Jeżeli stosunek **obszarów TUZ do całkowitej powierzchni użytków rolnych** **zmniejszy się o więcej niż 5%**, wówczas określone rolnicy mają obowiązek ponownego przekształcenia obszaru w trwałe użytki zielone. W przypadku niespełnienia ww. zobowiązania powierzchnię do obliczenia płatności za zazielenianie **zmniejsza się o powierzchnię, która nie została ponownie przekształcona w TUZ.**

$$\begin{array}{l} \text{Zmniejszenie} \\ \text{w zakresie} \\ \text{TUZ} \end{array} = \begin{array}{l} \text{Powierzchnia nieprzekształcona} \\ \text{ponownie w TUZ} \end{array}$$

Zmniejszenia - EFA

□ Gospodarstwa o powierzchni gruntów ornych powyżej 15 ha

Jeżeli zatwierdzony obszar proekologiczny jest mniejszy niż 5%, wówczas zmniejszenie stanowi 50% całkowitej zatwierdzonej powierzchni gruntów ornych pomnożony przez współczynnik różnicy.

$$\text{Zmniejszenie w zakresie EFA} = 50\% * GO * \text{współczynnik różnicy}_{EFA},$$

gdzie:

współczynnik różnicy_{EFA} - Iloraz różnicy między wymaganym obszarem proekologicznym a zatwierdzonym obszarem proekologicznym do wymaganego obszaru ekologicznego

$$\text{współczynnik różnicy}_{EFA} = \frac{5\% * GO - \text{powierzchnia zatwierdzonego obszaru EFA}}{5\% * GO}$$

Obliczanie płatności za zazielenienie – przykład

	Powierzchnia deklarowana [ha]	Powierzchnia stwierdzona [ha]
Pszenica	38 (0,8ha EFA)	38 (0,8ha EFA)
Fasola/EFA	10	3,5
Ziemniaki	50	50
Soja/EFA	0,1	0,1
TUZ	25	20
TUZ - cenne	5	5
		+ 0,5 ha zaorane

<i>Zatwierdzona powierzchnia dla JPO</i>	116,6 ha
<i>Grunty orne</i>	91,6 ha
<i>TUZ</i>	25 ha
<i>EFA</i>	4,4 ha

Podstawa do obliczania płatności za zazielenienie - 116,6 ha

Obliczanie płatności za zazielenienie – przykład

- **Zmniejszenia wynikające z niezgodności z zobowiązaniami w zakresie dywersyfikacji**

Grunty orne – 91,6 ha

Uprawa główna - 50 ha

Druga uprawa główna – 38 ha

wówczas,

udział uprawy głównej w GO = 54,6% (spełniony warunek do 75%)

udział dwóch upraw głównych w GO = 96,1% → niezgodność – powyżej 95%

$$\text{współczynnik różnicy}_2 = \frac{0,98 \text{ ha}}{4,58 \text{ ha}} = 0,21$$

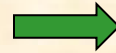
Zmniejszenie w zakresie dywersyfikacji = 50% * 91,6 ha * 0,21 = 9,62 ha

Obliczanie płatności za zazielenienie – przykład

- **Zmniejszenia wynikające z niezgodności z wymogami w zakresie trwałych użytków zielonych**

0,5 ha cennych TUZ zostało zaoranych

niezgodność TUZ

Zmniejszenie w zakresie TUZ = 0,5 ha

Obliczanie płatności za zazielenienie – przykład

- **Zmniejszenia wynikające z niezgodności z wymaganiami w zakresie obszarów proekologicznych**

Zatwierdzony obszar EFA – 4,4 ha

niezgodność – EFA < 5%

Wymagany obszar EFA – 4,58 ha (5% *GO)

$$\text{współczynnik różnicy}_{\text{EFA}} = \frac{0,18 \text{ ha}}{4,58 \text{ ha}} = 0,039$$

$$\text{Zmniejszenie w zakresie EFA} = 50\% * 91,6 \text{ ha} * 0,039 = 1,79 \text{ ha}$$

Obliczanie płatności za zazielenienie – przykład

Podstawa do obliczania płatności za zazielenienie	116,6 ha
<i>minus zmniejszenia dywersyfikacja</i>	9,62 ha
<i>minus zmniejszenia TUZ</i>	0,5 ha
<i>minus zmniejszenia EFA</i>	1,79 ha
Płatność za zazielenienie	104,69 ha

Jeżeli obszar zgłoszony do jednolitej płatności obszarowej przekracza obszar zatwierdzony do obliczania płatności z tytułu zazieleniania uwzględnia się obszar zatwierdzony.

Do płatności za zazielenienie uwzględnia się obszar zatwierdzony po zastosowaniu zmniejszeń wynikających z niezgodności w zakresie:

- dywersyfikacji upraw
- trwałych użytków zielonych
- utrzymania obszarów proekologicznych

Do wniosków składanych w latach 2015 i 2016 nie stosuje się dodatkowych kar administracyjnych z art. 28 rozporządzenia (UE) Nr 640/2014 tzn. kara administracyjna nie będzie wyższa od kwoty otrzymanej płatności za zazielenienie.

Dziękuję za uwagę